

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa F. [...] S.A. w K.
przeciwko P. W. Syndykowi masy upadłości M. K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 marca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 marca 2015 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana P. W. - syndyk masy upadłości M. K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 marca 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 17 lutego 2014 r., którym uchylono nakaz zapłaty z dnia 22 stycznia 2013 r. w zakresie nakazującym pozwaną M. K. zapłatę kwoty 10.100,75 zł na rzecz F. [...] S.A. z siedzibą w K. i oddalono w tej części powództwo oraz oddalono dalej idącą apelację pozwaną.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju

judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Pozwana oparła wniosek na przyczynach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c., podnosząc, że wykładni Sądu Najwyższego wymaga art. 61 k.c. w związku z kwestią, „czy orzeczenie sadowe o oddaleniu powództwa w sprawie o zapłatę przesądza za każdym razem o bezskuteczności wypowiedzenia umowy o dofinansowanie, na podstawie której dochodzone jest roszczenie o zapłatę?” oraz art. 365 § 1 k.p.c. w zakresie związania stanowiskiem dotyczącym zasadności dochodzenia zwrotu dotacji unijnych przed sądem powszechnym w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych. Oczywiście zasadność skargi pozwana wiąże natomiast z naruszeniem „konstytucyjnego prawa każdego obywatela do sprawiedliwego rozpoznania jego sprawy” (art. 45 Konstytucji RP) wobec dopuszczenia się przez Sąd Apelacyjny „naruszenia przepisów prawa”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo wystąpienia takiej potrzeby - nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze

(por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze przytoczenia odpowiednich orzeczeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Przedstawione uzasadnienie nie spełnia powyższych wymagań, ponieważ brak w nim argumentacji odwołującej się do wypowiedzi judykatury i piśmiennictwa. Nie jest zaś zadaniem Sądu Najwyższego samodzielne ich podszukiwanie i zakreślanie kierunku kontroli kasacyjnej. Wątpliwości dotyczące drogi sądowej były przedmiotem kilku wypowiedzi Sądu Najwyższego a skarżąca nie wykazała aby zachodziła potrzeba ich zmiany bądź modyfikacji.

Z kolei przyczyna oznaczona jako oczywista zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 w zw. art. 13 § 2 k.p.c.) ma miejsce wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich

naruszenia. Nie odpowiada temu wymaganiu przedstawione przez skarżącą uzasadnienie wniosku. Jego lakoniczność uniemożliwia ocenę na czym polegać miały naruszenia i dlaczego należy przyjąć, że skarga w rozumieniu wskazanym wyżej jest oczywiście uzasadniona.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Uwzględniając charakter roszczenia i upadłość likwidacyjną pozwanej, ogłoszoną w toku postępowania kasacyjnego, na zasadzie słuszności odstąpiono od obciążenia jej kosztami postępowania kasacyjnego (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).

jw

I.n